

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 574/2025-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Záhradnícka 51, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-45C/149/2018 (pôvodne Okresný súd Bratislava III v konaní sp. zn. 45C/149/2018) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 26. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B3-45C/149/2018 [(pôvodne na Okresnom súde Bratislava III sp. zn. 45C/149/2018 (ďalej len „okresný súd“)] (ďalej len „napadnuté konanie“). Navrhuje v napadnutom konaní mestskému súdu prikázať konať bez zbytočných prietahov, domáha sa priznania primeraného finančného zadost'učinenia 6 000 eur, ako aj náhrady trov konania 1 423,75 eur.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou dopravnej nehody 21. júla 2017, v rámci ktorej obžalovaná vodička osobného motorového vozidla (ďalej len „obžalovaná“) nedala prednosť sťažovateľke (poškodenej) idúcej na motocykli.
3. Sťažovateľka je žalobkyňou v napadnutom konaní, ktoré iniciovala žalobou z 18. decembra 2018 na okresnom súde proti Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., ako poisťovateľovi (ďalej len

„poisťovateľ“) v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4. Okresný súd napadnuté konanie prerušil uznesením sp. zn. 45C/149/2018 zo 6. marca 2020 (právoplatným 16. mája 2020) do právoplatného skončenia trestného konania na okresnom súde sp. zn. 3T/81/2018 (toho času na Mestskom súde Bratislava I sp. zn. B3-3T/81/2018), s čím sťažovateľka súhlasila svojím stanoviskom z 28. augusta 2019.

5. Trestné konanie dosiaľ nebolo právoplatne ukončené, čo ústavný súd vlastnou činnosťou overil 9. októbra 2025.

6. Sťažovateľka je toho názoru, že prerušenie napadnutého konania sa pôvodne javilo ako optimálne riešenie, no vzhľadom na dĺžku jeho trvania, ako aj dostatočne vykonané dokazovanie v trestnom konaní prestalo byť prerušenie napadnutého konania vhodným prostriedkom procesného riešenia.

7. Mestský súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti z 11. júna 2025 uviedol najmä, že počas prerušenia napadnutého konania vykonáva v pravidelných trojmesačných intervaloch dopyt na Mestský súd Bratislava I, či bolo trestné konanie právoplatne skončené. Zhrnul chronológiu úkonov v napadnutom konaní. Je toho názoru, že je dôvodné vyčkať na právoplatné skončenie trestného konania, ktoré rozsiahlo rieši mieru prípadného spoluzavinenia sťažovateľky a ktorého závery bude vyhodnocovať samozrejme len v rámci občianskoprávnej zodpovednosti. Sťažovateľka sa podľa neho snaží priebeh nehody zjednodušovať, pričom, ako vyplynulo z vyjadrenia jedného zo znalcov, sťažovateľka nedodržala minimálny bočný odstup pri predchádzaní motorových vozidiel stojacich v kolóne, v dôsledku čoho ju obžalovaná nemohla vidieť. Podľa mestského súdu je nevhodné, aby túto otázku osobitne posudzoval za situácie, keď sa o nej už vykonalo rozsiahle dokazovanie v trestnom konaní. Taktiež nepovažuje za vhodné, aby sa jeho závery vo vzťahu k prípadnému spoluzavineniu sťažovateľky rozchádzali so závermi v trestnom konaní, čo by mohlo viesť k vydaniu rozsudkov s protikladnými závermi. Žaloby o náhradu škody na zdraví s príslušenstvom patria síce do bežnej rozhodovacej praxe, ale nepatria medzi skutkovo a právne jednoduché. Sťažovateľka podala návrh na pokračovanie v konaní až 6. septembra 2024, po vyše štyroch rokoch od prerušenia napadnutého konania, a 23. januára 2025 mestský súd zaslal obom stranám oznámenie, že napadnuté konanie ostáva prerušené.

8. Sťažovateľka vo svojom vyjadrení z 2. júla 2025 k vyjadreniu mestského súdu uviedla, že mestský súd nemôže očakávať, že bude do svojho rozsudku odpisovať závery rozsudku trestného konania. Dokazovanie v trestnom konaní presahuje rámec nevyhnutný na vyhodnotenie zodpovednosti za škodu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty v napadnutom konaní mestského súdu.

10. Ústavný súd v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietáhov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

11. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej prerušenie konania možno považovať za prekážku konania. Ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným zákonom, nemôžu sa v prerušenom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým aj k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto nečinnosť všeobecného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (m. m. I. ÚS 65/03, I. ÚS 214/06, IV. ÚS 408/2011).

12. Takýto prístup však nie je možné aplikovať plošne pre všetky obdobné procesné situácie, čo ústavný súd uvádza vo svojom skoršom náleze sp. zn. IV. ÚS 246/2021: „Aj keď prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, ešte nepominula právoplatným skončením súdneho konania o otázke, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci, je v prípade neúnosne dlhodobo pretrvávajúcej absencie právoplatného rozhodnutia v súvisiacom konaní dôvodné zvažovať náhradné prijatie iného vhodného opatrenia (ako už pôvodnej alternatívy prerušenia konania podľa § 164 CSP), a to v podobe pokračovania v konaní aj bez návrhu podľa § 165 ods. 1 CSP.“

13. Vec sťažovateľky je však inej povahy, keďže situácia, z ktorej vychádza napádané civilné konanie, je paralelne skúmaná a vyhodnocovaná v trestnom konaní, ktoré oveľa detailnejšie skúma skutkový stav veci (IV. ÚS 640/2021, IV. ÚS 435/2022, I. ÚS 666/2023, III. ÚS 51/2024).

14. Na trestné konanie vedené proti žalovanej je nutné nazerať ako na celok, t. j. v danom prípade dosiaľ neodpadol dôvod, pre ktorý bolo napadnuté konanie prerušené, keďže trestné konanie stále prebieha (konanie pred súdom), v ktorom sa rozhoduje o vine a treste žalovanej a dosiaľ nie je právoplatne skončené.

15. Podľa § 162 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

16. Podľa § 193 tretej vety CSP ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

17. Podľa § 194 ods. 1 CSP otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.

18. Sťažovateľka má v trestnom konaní postavenie poškodenej. Škodu sa rozhodla uplatniť samostatnou žalobou v civilnom sporovom konaní proti poisťovateľovi, ktorý má plniť

za obžalovanú, ktorej vina sa posudzuje v trestnom konaní. Z § 162 ods. 1 písm. a) CSP, § 193 a § 194 ods. 1 CSP vyplýva, že ak prebieha trestné konanie, v ktorom sa rieši protiprávne (trestné) konanie škodcu, potom v civilnom sporovom konaní, ktorého predmetom je ten istý nárok na náhradu škody spôsobenej v trestnom konaní žalovaným skutkom, civilný súd nie je oprávnený prejudiciálne si urobiť úsudok o tom, či bol spáchaný trestný čin a či ho spáchala obžalovaná, ktorú sťažovateľka považuje za škodcu a v civilnom sporovom konaní označuje ako poistenca. V danej situácii preto okresný súd nemôže postupovať tak, ako to navrhuje sťažovateľka s odkazom na nález ústavného súdu sp. zn. IV.ÚS 246/2021, teda pokračovať v napadnutom konaní pred právoplatným skončením trestného konania. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že k prerušeniu napadnutého konania došlo formálne podľa § 164 CSP (fakultatívne prerušenie konania).

19. Rozhodnutím trestného súdu okresný súd bude viazaný, pokiaľ ide o vinu žalovanej za spáchanie skutku, ktorý je jej kladený za vinu. Až následne bude možné pokračovať v prerušenom súdnom konaní zisťovaním výšky škody (ak nebude vyriešená v trestnom konaní).

20. Za stavu, že vo veci sťažovateľky je objektívne daný dôvod prerušenia konania, pretože okresný súd je nútený vyčkať na výsledok trestného konania vedeného proti žalovanému, nečinnosť okresného súdu v období od prerušenia konania až dosiaľ nemožno vyhodnotiť ako zbytočné prietahy zapríčinené okresným súdom.

21. Ústavný súd preto nečinnosť všeobecného súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v konaní (m. m. I. ÚS 65/03, I. ÚS 214/06, IV. ÚS 408/2011, III. ÚS 138/2024).

22. Ústavný súd tiež dáva do pozornosti, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné prietahy“ je pojem autonómny, ktorý je potrebné vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

23. Berúc do úvahy okolnosti týkajúce sa otázky prerušenia konania a celkovú dĺžku konania (do jeho prerušenia približne 1 rok a 5 mesiacov), ústavný súd konštatuje, že nedospel k záveru o existencii zbytočných prietahov zapríčinených mestským súdom v napadnutom konaní, ktoré by dosahovali ústavnoprávnu intenzitu. Zároveň z chronológie úkonov vyplýva, že mestský súd nebol počas konania nečinný a vykonával štandardné úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej.

24. Medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým postupom mestského súdu nie je relevantná súvislosť, ktorá by signalizovala porušenie označených práv a možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky

a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

25. V petite svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľka namietala tiež porušenie svojho práva podľa čl. 47 charty. Z čl. 51 ods. 1 charty vyplýva, že ustanovenia charty sú určené pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Ústavný súd konštatuje, že v predmetnom konaní sa neaplikovalo právo Európskej únie, a teda ani charta nie je v tomto prípade aplikovateľná. Z uvedeného dôvodu konštatuje, že ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (podobne uznesenie III. ÚS 395/2025 zo 17. júla 2025).

26. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

27. Odmietnutie ústavnej sťažnosti nebráni sťažovateľke obrátiť sa v budúcnosti opätovne na ústavný súd v prípade, ak súd nebude v ďalšom postupe konať bez prietahov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu